Kolmapäev, 20. oktoober 2021

P9_TA(2021)0430

Kunstnike olukord ja ELi kultuurielu taastumine

Euroopa Parlamendi 20. oktoobri 2021. aasta resolutsioon kunstnike olukorra ja ELi kultuurielu taastumise kohta (2020/2261(INI))

(2022/C 184/06)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu preambulit ning artikleid 2, 3 ja 4,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 6 ja 167,

— võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, eelkõige selle artiklit 19,

— võttes arvesse UNESCO soovitust kunstnike staatuse kohta,

— võttes arvesse UNESCO kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni,

— võttes arvesse komisjoni 22. mai 2018. aasta teatist „Tugevama Euroopa väljakujundamine: noorte-, haridus- ja kultuuripoliitika roll“ (COM(2018)0268),

— võttes arvesse komisjoni 22. mai 2018. aasta teatist „Euroopa kultuurivaldkonna uus tegevuskava“ (COM(2018)0267),

— võttes arvesse nõukogu 15. novembri 2018. aasta järeldusi kultuurivaldkonna töökava (2019–2022) kohta ([1]),

— võttes arvesse oma 13. detsembri 2016. aasta resolutsiooni ELi sidusa kultuuri- ja loomemajanduse poliitika kohta ([2]),

— võttes arvesse oma 7. juuni 2007. aasta resolutsiooni kunstnike sotsiaalse staatuse kohta ([3]),

— võttes arvesse oma 17. septembri 2020. aasta resolutsiooni Euroopa kultuurielu taastumise kohta ([4]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiivi (EL) 2019/790, mis käsitleb autoriõigust ja autoriõigusega kaasnevaid õigusi digitaalsel ühtsel turul ning millega muudetakse direktiive 96/9/EÜ ja 2001/29/EÜ ([5]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2010. aasta direktiivi 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv) ([6]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2021. aasta määrust (EL) 2021/818, millega luuakse programm „Loov Euroopa“ (2021–2027) ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1295/2013 ([7]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. märtsi 2021. aasta määrust (EL) 2021/523, millega luuakse programm „InvestEU“ ja millega muudetakse määrust (EL) 2015/1017 ([8]),

([1]) ELT C 460, 21.12.2018, lk 12.
([2]) ELT C 238, 6.7.2018, lk 28.
([3]) ELT C 125 E, 22.5.2008, lk 223.
([4]) ELT C 385, 22.9.2021, lk 152.
([5]) ELT L 130, 17.5.2019, lk 92.
([6]) ELT L 95, 15.4.2010, lk 1.
([7]) ELT L 189, 28.5.2021, lk 34.
([8]) ELT L 107, 26.3.2021, lk 30.

— võttes arvesse nõukogu eesistujariigi Saksamaa 20. novembri 2020. aasta järeldusi soolise võrdõiguslikkuse kohta kultuurivaldkonnas,

— võttes arvesse nõukogu 18. mai 2021. aasta järeldusi kultuuri- ja loomesektori taastumise, vastupanuvõime ja kestlikkuse kohta,

— võttes arvesse Euroopa sotsiaalõiguste sammast,

— võttes arvesse liikmesriikide ekspertide avatud koordinatsiooni meetodi töörühma 22. märtsi 2018. aasta aruannet avaliku poliitika rolli kohta kultuuri- ja loomesektori ettevõtlus- ja innovatsioonipotentsiaali arendamisel,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi sisepoliitika peadirektoraadi 1. veebruaril 2021 avaldatud uuringut „The Situation of Artists and Cultural Workers and the post-COVID-19 Cultural Recovery in the European Union – Background Analysis“ (Kunstnike ja kultuuritöötajate olukord ning COVID-19 pandeemia järgne kultuurielu taastumine Euroopa Liidus – taustaanalüüs) ([9]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi sisepoliitika direktoraadi 4. mail 2021 avaldatud ülevaadet „The Situation of Artists and Cultural Workers and the post-COVID-19 Cultural Recovery in the European Union: Policy Recommendations“ (Kunstnike ja kultuuritöötajate olukord ning COVID-19 pandeemia järgne kultuurielu taastumine Euroopa Liidus: poliitikasoovitused) ([10]),

— võttes arvesse kodukorra artiklit 54,

— võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit (A9-0283/2021),

A. arvestades, et oma 7. juuni 2007. aasta resolutsioonis kunstnike sotsiaalse staatuse kohta on Euroopa Parlament juba sõnaselgelt palunud liikmesriikidel arendada või rakendada kunstiloomega seotud õiguslikku ja institutsioonilist raamistikku ning kehtestada või rakendada selleks sidusaid ja üldisi meetmeid, mis hõlmavad lepingute valdkonda, sotsiaalkindlustust, haiguskindlustust, otsest ja kaudset maksustamist ning vastavust Euroopa õigusnormidele;

B. arvestades, et oma 17. septembri 2020. aasta resolutsioonis Euroopa kultuurielu taastumise kohta rõhutas Euroopa Parlament, et kultuuri- ja loomemajanduse töötajate töötingimusi tuleb parandada, ning nõudis tungivalt, et komisjon kehtestaks kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse töötingimuste Euroopa raamistiku;

C. arvestades, et kultuuril kui inimlikkuse, demokraatia ja kodanikuaktiivsuse väljendusel on olemuslik väärtus ning see võib aidata edendada kestlikku arengut;

D. arvestades, et kultuur ja kunstivabadus aitavad ühiskonda märkimisväärselt elavdada ja võimaldavad kõigil ühiskonnaliikmetel väljendada oma identiteeti, tugevdades sotsiaalset ühtekuuluvust ja kultuuridevahelist dialoogi ning sillutades teed üha tihedamalt seotud Euroopa Liidule, samuti mängivad nad olulist rolli digiülemineku ja rohelisele majandusele ülemineku edendamisel;

E. arvestades, et kultuuril, kunstil, kultuuripärandil ja kultuurilisel mitmekesisusel on Euroopa ühiskonna jaoks kultuuri, hariduse, demokraatia, keskkonna, sotsiaalsest, inimõiguste ja majanduse vaatepunktist suur väärtus ning neid tuleks edendada ja toetada; arvestades, et Euroopa kultuuri- ja loomesektoril ja -majandusel on oluline roll ühises Euroopa identiteedis ja meie väärtustes, vaimses tervises ja majanduslikus rikkuses ning pikemas perspektiivis Euroopa avaliku sfääri loomises;

F. arvestades, et Euroopa kultuuri- ja loomesektoris ja -majanduses luuakse 4–7 % ELi SKPst ja selles töötab 8,7 miljonit inimest ELis;

([9]) Uuring „The situation of Artists and Cultural Workers and the post-COVID-19 Cultural Recovery in the European Union“, Euroopa Parlament, sisepoliitika peadirektoraat, poliitikaosakond B – struktuuri- ja ühtekuuluvuspoliitika, 1. veebruar 2021.

([10]) Ülevaade „The Situation of Artists and Cultural Workers and the post-COVID-19 Cultural Recovery in the European Union“, Euroopa Parlament, sisepoliitika peadirektoraat, poliitikaosakond B – struktuuri- ja ühtekuuluvuspoliitika, 4. mai 2021.

Kolmapäev, 20. oktoober 2021

G. arvestades, et liidul on kultuurivaldkonnas seni olnud vaid piiratud pädevus; arvestades, et Euroopa Parlament pidi programmi „Loov Euroopa“ eelarve märkimisväärse suurendamise nimel kõvasti vaeva nägema; arvestades, et programm „Loov Euroopa“ on ainus kultuurile pühendatud liidu programm; arvestades, et selle programmi rahastamine ei vasta ikka veel kaugeltki Euroopa kunstnike ning kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse kui terviku vajadustele;

H. arvestades, et kultuuri- ja loomesektorisse kuuluvad ja -majandusega tegelevad peamiselt mikro-, väikesed ja keskmise suurusega organisatsioonid ja ettevõtted, kellel on piiratud juurdepääs finantsturgudele, samuti füüsilisest isikust ettevõtjatest kunstnikud, kultuuritöötajad, vabakutselised spetsialistid ja ettevõtjad, kes töötavad suurema tõenäosusega osalise tööajaga ning saavad sageli ebaregulaarset ja segatulu eri allikatest;

I. arvestades, et füüsilisest isikust ettevõtjate määr on kultuuri- ja loomesektoris ja -majanduses kõrgem (33 %) kui majanduses tervikuna (14 %), ning arvestades, et kultuuri- ja kunstitöötajad töötavad suurema tõenäosusega osalise tööajaga, mis tekitab probleeme toetusmeetmetele ja turvavõrgustikele juurdepääsul ning vähendab kultuuri- ja loomesektoris ja -majanduses töötavate füüsilisest isikust ettevõtjate üldist toimetulekuvõimet;

J. arvestades, et mõnes liikmesriigis ei ole teatavatel kultuuri- ja loometöötajatel üldse mingit õiguslikku staatust;

K. arvestades, et COVID-19 pandeemiale reageerimiseks võetud tõkestusmeetmed on tõsiselt kahjustanud habrast kultuuri- ja loomeökosüsteemi, seades sellega ohtu kultuuri- ja kunstiloome ja -väljenduse ning vähendades kunsti ja kultuuri panust meie heaolusse, kultuurilisse mitmekesisusse, demokraatiasse jms; arvestades, et kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse käive vähenes 2020. aastal rohkem kui 30 %, mis tähendab kokku 199 miljardi euro suurust käibelangust, sh vähenes muusikasektori käive 75 % ja etenduskunstisektori oma 90 % ([11]);

L. arvestades, et kultuur on ökosüsteem, milles mitte ainult ei looda suurt majanduslikku väärtust (sest selles luuakse 4,4 % ELi SKPst ja selles töötab ligikaudu 7,6 miljonit inimest), vaid millel on ka suur sotsiaalne mõju, sest see aitab muuta ühiskonda demokraatlikumaks, kestlikumaks, vabamaks, õiglasemaks ja kaasavamaks ning peegeldab ja tugevdab Euroopa mitmekesisust, väärtusi, ajalugu ja vabadusi;

M. arvestades, et on veenvalt tõestatud, et COVID-19 liikumispiirangute ajal jagatud kultuurisisu parandas oluliselt Euroopa kodanike psühholoogilist seisundit ja takistas pikaajalisest isolatsioonist põhjustatud vaimse tervise probleemide süvenemist;

N. arvestades, et kultuuripärandi kaitsmiseks tuleb toetada traditsioonilist kultuuri ja sellega tegelevaid kunstnikke;

O. arvestades, et kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse töötingimuste mitmemõõtmelise Euroopa raamistiku väljatöötamine nõuab kooskõlastamist ELi tööhõive-, konkurentsi-, siseturu- ja sotsiaalpoliitikaga, põhiõiguste ja võrdõiguslikkuse ning autoriõiguse ja kultuuri rahastamise alase poliitikaga ning pidevat jälgimist, milliseid edusamme liikmesriigid teevad kultuuri- ja loomesektoris ja -majanduses töötingimuste parandamisel ja parimate tavade jagamisel, austades samal ajal täielikult Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide pädevusvaldkondi;

P. arvestades, et pärast seda, kui parlament nõudis oma 2007. aasta juuni, 2016. aasta novembri ja 2020. aasta septembri resolutsioonides kunstnike olukorra parandamist, ei ole suuri edusamme tehtud ning enamik resolutsioonides esitatud nõudmistest kehtivad endiselt, eriti arvestades suuri liikmesriikide vahelisi erinevusi kunstnike ja kultuuritöötajate toetuskavade osas ning asjaolu, et kunstnike olukord on halvenenud ja seetõttu on enamik parlamendi nõudmistest muutunud kiireloomuliseks;

Q. arvestades, et COVID-19 kriis on paljastanud kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse varasemad nõrgad kohad, mida iseloomustavad lühiajalised töösuhted, ebaühtlus ja ebastabiilsus, kunstnike ja kultuuritöötajate ebakindlad elatusvahendid, samuti paljude kultuuriasutuste piiratud eelarved ja ebapiisav riiklik rahastamine, ning kriis on asetanud kunstnikud ning kultuuri- ja loomevaldkonna spetsialistid ja töötajad veelgi ebakindlamasse olukorda, kuna

([11]) Ernst & Young, *Rebuilding Europe: The cultural and creative economy before and after the COVID-19 crisis*, January 2021 (Euroopa taastumine. Kultuuri- ja loomemajandus enne ja pärast COVID-19 kriisi. Jaanuar 2021).

vabakutseliste ja ebatüüpilises töösuhtes töötajate – keda kultuuri- ja loomesektoris ja -majanduses on enamik – sissetuleku kaotust on veelgi süvendanud riiklike sotsiaalkindlustussüsteemide ja nimetatud isikutele mõeldud toetusmeetmete nõrkus või täielik puudumine;

R. arvestades, et pandeemia jätkuva mõju tõttu on enamikul kunstnikel ning kultuuri- ja loometöötajatel võimatu oma tegevust jätkata ja töökohta säilitada, lisaks on ka tulevikuväljavaated ebakindlad ning selle tagajärjel lahkuvad töötajad juba sellest sektorist, millel on Euroopa kultuuri- ja loomesektoris ja -majanduses tegutsevate isikute koosseisule ja mitmekesisusele pikaajaline mõju ning mille tõttu ei soovi noored ja samuti tõrjutud rühmadesse kuuluvad inimesed selles sektoris töötada, ning mis vähendab Euroopa ühiskonna ja ELi majanduse loovust;

S. arvestades, et paljud liikmesriigid on võtnud märkimisväärseid erakorralisi meetmeid, et aidata kultuuri- ja loomesektoril ja -majandusel kriisist üle saada; arvestades, et see toetus oli siiski liikmesriigiti väga erinev, ei sobinud alati kogu kultuuri- ja loomesektorile ja -majandusele ning seda anti mõnikord viivitusega, mis seadis osa kultuuri- ja loomesektorist ja -majandusest ohtu; arvestades, et mitme kategooria kultuuritöötajatel, kunstnikel ja kultuurivahendajatel ei ole olnud erilise tööalase seisundi tõttu võimalik toetust saada, ning sellisena ei ole toetus olnud kestlike töötingimuste tagamiseks piisav; arvestades, et avaliku sektori hilinenud ja mõnikord ebapiisav toetus sundis sektorit oma vahenditega hakkama saama, rõhutades vajadust toimivate toetusmehhanismide järele, et kaitsta kunstnike ja kultuuritöötajate sotsiaalseid õigusi ning kultuuri väljendusvormide mitmekesisust;

T. arvestades, et piiriülene liikuvus on jätkuvalt kunstnike ja kultuuritöötajate tööelu oluline osa; arvestades, et enamik praegustest liikuvust toetavatest rahastamisvahenditest ei stimuleeri aga piisavalt keskkonnahoidlikku ja sotsiaalselt kestlikku liikuvust ning takistavad kunstnike ja kultuuritöötajate töö- ja eraelu tasakaalu saavutamist;

U. arvestades, et nõukogu kultuurivaldkonna töökavas aastateks 2019–2022 peetakse tähtsaimaks kunstnikke ning kultuuri- ja loometöötajaid toetava ökosüsteemi loomist ning tunnistatakse, et selles valdkonnas on vaja ühismeetmeid; arvestades, et sellised ühismeetmed on hädavajalikud;

V. arvestades, et ELis on käibel mitu kunstnike ja kultuuritöötajate määratlust, mis muudab võimaliku ühtlustamise keeruliseks; arvestades, et paljud kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse töötajad, teiste hulgas kirjanikud, ilukirjanduse tõlkijad, produtsendid ja tehnikud on oma staatuse ühtse määratluse puudumise tõttu ebakindlas olukorras;

W. arvestades, et mitmes liikmesriigis on vastu võetud spetsiaalsed õigusaktid, millega antakse kunstnikele eristaatus, et neil oleks õigus saada sotsiaalhüvitisi; arvestades, et need õigusaktid erinevad siiski tunduvalt liikmesriigiti, mis takistab kunstnike ning kultuuri- ja loomemajanduse töötajate staatuse vastastikust tunnustamist ning piiriülest koostööd ja liikuvust, tõkestades seeläbi kultuuri- ja kunstiloomet ja -väljendust ning vaba liikumist, ning lõppkokkuvõttes Euroopa kultuurilist mitmekesisust ja sotsiaalset kestlikkust;

X. arvestades, et kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse rahastamistoetus erineb liikmesriigiti tublisti eelarve suuruse ning suunavate prioriteetide ja väärtuste poolest, mis muudab eri riikides veelgi erinevamaks kultuuritöötajate karjääri jätkusuutlikkuse ning takistab piiriülese koostöö ja liikuvuse kaasavust, kestlikkust ja tasakaalu;

Y. arvestades, et kunstnikud ning kultuuri- ja loometöötajad kalduvad sektori olemuse tõttu töötama ebatüüpiliste töömudelite kohaselt ning nende suhtes kohaldatakse sageli ebakindlat töökorraldust, mis takistab nende juurdepääsu täielikule sotsiaalkindlustusele ning jätab nad ilma pensioni-, tervishoiu- ja töötuskindlustusmaksetest;

Z. arvestades, et kunstnike ning kultuuri- ja loometöötajate tulu on sageli ebastabiilne ja ebakindel ning laekub eri allikatest, nagu lepingud, litsentsitasud ja toetused, mille tõttu on nende sissetulek peaaegu prognoosimatu, olukord ebakindel ja toimetulekuvõime väiksem;

Kolmapäev, 20. oktoober 2021

AA. arvestades, et COVID-19 pandeemia ja liikumispiirangud kitsendasid tõsiselt suure enamiku kunstnike, esitajate ja kultuuritöötajate võimalikke tuluvooge; arvestades, et autoriõigustest ja nendega kaasnevatest õigustest saadav pidev tulu on endiselt üks vähestest allesjäänud tuluallikatest; arvestades, et paljudes liikmesriikides ei austa levitamisplatvormid neid õigusi nõuetekohaselt, sundides õiguste omajaid nende lepingutes õigustest loobuma, mõnikord alatiseks, piirates sellega tuntavalt nende võimet end oma tööst ära elatada;

AB. arvestades, et autoritele, esitajatele ja kõigile kultuuriloojatele peaks olema tagatud juurdepääs miinimumstandardi sotsiaalkindlustusele, sealhulgas töö- ja tervisekindlustusele ning pensionifondidele, et nad saaksid täielikult keskenduda oma kunstilisele protsessile ja loovusele;

AC. arvestades, et kuna füüsilisest isikust ettevõtjatest kunstnike ning kultuuri- ja loometöötajate nimel kollektiivläbirääkimisi ei peeta ja nende pidamisele seatakse takistusi, on nende positsioon tööturul veel nõrgem ja sotsiaalkaitse ebapiisav ning pikaajaline mõju nende positsioonile ja turvalisusele negatiivne; arvestades, et autoriõiguste kollektiivne haldamine on enamiku Euroopa loovisikute ja kunstnike tähtis sissetulekuallikas, mis tagab neile pideva tasustamise ning peaks kaitsma neid ka suurte ja domineerivate meediaettevõtete ja voogedastusplatvormide ebaausate tavade eest;

AD. arvestades, et piiriülene liikuvus on kunstnike, autorite, esitajate ning kõigi loovisikute ja kultuuritöötajate töö oluline osa, kuid seda takistavad sageli bürokraatlikud menetlused, selge teabe puudumine ning rohked haldusnormid ja -nõuded kõigis liikmesriikides, eelkõige seoses sotsiaalkaitse ja maksustamisega, samuti õrnade kunstiriistade eritranspordi jaoks kehtestatud keerulised ja kulukad menetlused; arvestades, et need piiriülese kultuurialase liikuvuse takistused õõnestavad vaba liikumise põhimõtet;

AE. arvestades, et avaliku sektori toetusi peetakse kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse rahalise toetuse kõige olulisemaks ja tõhusamaks vormiks, kuid need on sageli ebapiisavad, juurdepääs neile on liiga bürokraatlik ja raske või võimatu, eriti tõrjutud rühmade jaoks, ning mõnikord kallutatud poliitilise mõju tõttu, mis pärsib eelkõige alustavate kunstnike ja loovisikute soovi toetust taotleda; arvestades, et lisaks sellele takistavad juurdepääsu avaliku sektori toetustele samuti kõnealuse sektori komisjonipoolse üldise Euroopa rahastamisstrateegia puudumine, mitmeaastases finantsraamistikus olevad erinevad rahastamisallikad ja nende puudulik süvalaiendamine;

AF. arvestades, et vabakutselised kannatavad kõige suurema ebakindluse all, mis on seotud juurdepääsuga nii sotsiaalkindlustussüsteemile kui ka riiklikele ja ELi toetustele, fondidele ja muudele rahastamisvõimalustele;

AG. arvestades, et COVID-19 pandeemia on toonud esile kunstnike sõltuvuse avaliku ja erasektori lühiajalisest rahalisest toetusest ja keskpika perioodi projektipõhisest toetusest, ning arvestades, et see on toonud ilmsiks sektori üldised struktuursed probleemid;

AH. arvestades, et juurdepääs rahastamisele on endiselt peamine probleem, eriti kultuuri- ja loomesektoris ja -majanduses tegutsevate väiksemate osalejate, sealhulgas eraldi tegutsevate kunstnike, kunstnike ühenduste ning kultuuri- ja loometöötajate jaoks, kes ei ole sageli kõlblikud saama laenu ega pangatagatisi, mis omakorda suurendab avaliku ja erasektori toetustele juurdepääsu ning nende kättesaadavuse tähtsust; kordab, kui oluline on toetada kõiki kultuurisektoreid, sealhulgas kultuurivahendusega seotud elukutseid, kellel on oluline roll kunstiteose või kultuuripärandi vahendajana üldsusele, tagades seeläbi laia publiku juurdepääsu kultuurile ja kultuuri levitamise;

AI. arvestades, et paljud erainvestorid ja avaliku sektori rahastajad on kriisi ajal rahalist toetust kultuuriprojektidele vähendanud või selle täielikult tühistanud, eriti piiriülese mõõtmega projektide puhul; arvestades, et see rõhutab usaldusväärse ja pideva avaliku sektori poolse rahastamise tähtsust;

AJ. arvestades, et haridus ja kultuur on otsustava tähtsusega kaasava ja sidusa ühiskonna loomisel kõigi jaoks, integratsiooni edendamisel ja Euroopa konkurentsivõime säilitamisel;

AK. arvestades, et väljaspool ELi asuvad voogedastusteenused on suurendanud investeeringuid liikmesriikide kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse taristutesse, et luua internetis levitamiseks täiendavat sisu;

AL. arvestades, et kunstnikud kannatavad oma tajutava identiteedi tõttu sageli rassismi, ksenofoobia, diskrimineerimise ja tõrjutuse all, mis tulenevad struktuursest ja institutsionaalsest rassismist ja sümboolsetest meetmetest, mille tulemuseks on pingelised suhted ja pingeline koostöö asjaomaste institutsioonidega ning kunstnike kunstivabaduse pärssimine;

AM. arvestades, et puuetega kunstnikud on kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse poliitikast ja rahastamisest kõrvale jäetud, kuna arvesse ei võeta näiteks piiratud liikuvust või bürokraatlikest rahastamismenetlustest tulenevaid probleeme;

AN. arvestades, et kuigi naiste osalus kultuuri- ja loomesektoris ja -majanduses on suur, esineb endiselt palju soolist diskrimineerimist, samuti juurdepääsu puudumist, soolist palgalõhet ning esindatuse ja nähtavuse takistusi; arvestades, et naistel on kultuuriasutustes harva loomingulise või otsustustasandi võtmetähtsusega ametikoht; arvestades, et naiskunstnikke vaigistatakse sageli ja nende tööd kritiseeritakse ebaproportsionaalselt palju, ning arvestades, et naised ja LGBTIQ+ kunstnikud on tõenäolisemalt rünnakute või piirangute sihtmärgiks;

AO. arvestades, et tõrjutud rühmadesse kuuluvad kunstnikud ja kultuuritöötajad, sealhulgas naised, noored, rassi-, etniliste ja geograafiliste vähemuste esindajad, ebasoodsa sotsiaal-majandusliku taustaga inimesed, puuetega inimesed ja LGBTIQ+ kogukonna liikmed pääsevad halvemini ligi kunsti- ja kultuurivaldkonna töökohtadele ning neil on vähem võimalusi selles sektoris pikaajalist karjääri teha; arvestades, et COVID-19 pandeemia on eriti tugevalt mõjutanud naisi ning on suurendanud nimetatud rühmade kogetavaid juba olemasolevaid tõkkeid kultuuri- ja loomesektoris ja -majanduses juurdepääsu, võrdse tasustamise, esindatuse ja nähtavuse vallas;

AP. arvestades, et Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud väljendusvabaduse ja kunstivabaduse kasutamine on praegu mitmes liikmesriigis riigi sekkumise ja poliitiliste piirangute tõttu ohus, ning mõnikord takistavad nende vabaduste kasutamist terrorismivastastele õigusaktidele osutamine või väited, et kunstiteostega pilgatakse usulisi tundeid või rahvussümboleid, või neid teoseid peetakse solvavaks või ebasobivaks, mille tagajärjena esineb ka enesetsensuuri juhtumeid;

AQ. arvestades, et kriisi ajal olid ja on riiklikud abiprogrammid killustunud, eelkõige programmid abi osutamiseks neile kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse töötajatele, kes ei ole hõlmatud kunstniku riikliku määratlusega, teiste hulgas vabakutselised, nagu kirjanikud ja autorid;

AR. arvestades, et pandeemia tagajärgede tõttu on tervel noorte kunstnike ja kultuuritöötajate põlvkonnal edaspidi raske leida kultuurialast tööd või asuda omandama kunstialast kõrgharidust, kuna võimalused on piiratud; arvestades, et alla 30-aastased kunstnikud jäävad suurema tõenäosusega töötuks, võtavad vastu tasustamata tööd ja neile kohaldatakse suurema tõenäosusega ekspluateerivaid töötingimusi, nagu töötasu maksmata jätmine ja ebakindlad töölepingud;

1. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid tunnistaksid kultuuri olemuslikku väärtust ning seda, et kultuur on ühiskonna, selle arengu ja inimeste heaolu, majanduse ja kaasatuse jaoks väga vajalik, ning näeksid seetõttu ette piisava ja pideva rahalise ja struktuurilise toetuse;

2. peab kahetsusväärseks asjaolu, et kultuuritegevust on sageli peetud vähemoluliseks; tuletab meelde, et kultuuril on meie ühiskonnas oluline roll, veelgi enam kriisi ajal, ning nõuab seetõttu kõigi kultuuriasutuste võimalikult kiiret avamist; tunnistab, et kultuuri- ja loomesektori praeguste probleemide lahendamiseks on oluline mitte ainult tagada kohene toetus ja võtta kõik vajalikud erakorralised meetmed, vaid ka kaaluda selle elutähtsa sektori nõuetekohast taaskäivitamist, andes struktuuritoetust mitte ainult innovatsiooniprogrammide ja eelarvevahendite kaudu, vaid ka nooremale põlvkonnale selles valdkonnas pakutavate õppimisvõimaluste kaudu;

3. kutsub komisjoni üles arendama edasi ja koondama kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse ökosüsteemi käsitlevat tööstuspoliitika raamistikku sidusaks, konkurentsivõimeliseks ja pikaajaliseks strateegiaks, et suurendada nende valdkondade konkurentsivõimet, strateegilist väärtust Euroopa majanduse ja euroopaliku eluviisi jaoks ning võimaldada neil kasutada oma potentsiaali töökohtade ja majanduskasvu loomisel; rõhutab kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse potentsiaali seoses noorte tööhõive ja taasindustrialiseerimisega ning toob eelkõige esile kultuuri- ja loomesektoris ja -majanduses digitaalkeskkonnast tulenevaid üha suuremaid võimalusi noortele;

Kolmapäev, 20. oktoober 2021

4. palub komisjonil ja liikmesriikidel lisada kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse kõikidesse finantstoetusvahenditesse, nagu programm „InvestEU“ ja taasterahastu „NextGenerationEU“; rõhutab, kui oluline on suunata need vahendid eri sektorite eripärade ja võimalike toetusesaajate suuruse alusel, et tagada kooskõlastatud lahendused, mis ei tekitaks ELis rohkem ebavõrdsust;

5. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles tunnistama, et piiriülesel koostööl on Euroopa lisaväärtus, ja kõrvaldama kõik kunstnike ja kultuuritöötajate kestlikku ja kaasavat piiriülest liikuvust ELis ja kolmandate riikidega takistavad tõkked;

6. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama kultuuri- ja loomesektoris ja -majanduses tegutsevaid autoreid, esitajaid ja muid loovisikuid ja töötajaid ning andma neile selget teavet ja suuniseid liikuvusvõimaluste kohta ning vaatama vajaduse korral läbi kõigi liikmesriikide haldusnõuded, muu hulgas viisade, maksustamise, sotsiaalkindlustuse, koolitusele juurdepääsu ja kunstihariduse kraadide tunnustamise, sh kutsehariduse ja -koolituse ning akadeemiliste kvalifikatsioonide kohta, et lihtsustada ja ühtlustada juurdepääsu kõigile eespool nimetatud valdkondadele, samuti liidu programmidele ja fondidele, mis võivad vastata nende vajadustele, näiteks programm „Loov Euroopa“, sh sellistele programmidele ja fondidele, mis ei ole otseselt ja spetsiaalselt suunatud kultuuri- ja loomesektorile ja -majandusele; nõuab noorte loovisikute ja novaatorite liikuvuse toetamiseks eriprogrammide loomist, et edendada vahetusi ja innovatsiooni kultuuri ja loovuse valdkonnas;

7. väljendab heameelt selle üle, et luuakse liikuvusalased teabepunktid, et abistada kunstnikke ja kultuuritöötajaid ning toetada kestlikku liikuvust; kutsub kõiki liikmesriike üles looma vähemalt ühe sellise liikuvusalase teabepunkti, et pakkuda kunstnikele ning kultuuri- ja loometöötajatele tasuta ja kohandatud tuge; soovitab komisjonil anda liikuvuse kohta järjepidevat ja põhjalikumat teavet, mis on kohandatud piiriülestele kultuuritöötajatele, samuti autoritele, esitajatele ja loovisikutele, selliste algatuste kaudu nagu ajakohastatud töövahendid ja käsiraamatud;

8. kutsub komisjoni üles andma kunstnikele selget teavet ELi ja Ühendkuningriigi suhetega seotud liikuvusküsimuste kohta;

9. mõistab hukka asjaolu, et enamik liikmesriike ei suutnud direktiivi (EL) 2019/790, mis käsitleb autoriõigust digitaalsel turul, rakendada õigeaegselt enne tähtaega, mis oli 7. juuni 2021; peab kahetsusväärseks asjaolu, et komisjon avaldas suunised alles kolm päeva enne rakendamise tähtaega; on veendunud, et see näitab vajadust määruse järele, mis hõlmaks ka menetlusküsimusi;

10. julgustab liikmesriike lubama kultuuri- ja loometöötajatel arvata maksudest maha oma kunstitegevusega seotud ärikulud ja seadmete või koolitusega (täiendamine ja ümberõpe) seotud kulud;

11. rõhutab, et kultuuri- ja loomesektoris ja -majanduses on vaja üksikasjalikke sooliselt eristatud võrreldavaid andmeid ja statistikat kultuurivaldkonna tööhõive ja sissetulekute kohta;

12. ergutab kultuuri- ja haridussektori suuremat koostoimet ning kunsti- ja kultuurikoolide ja -asutuste suurema osalemise edendamist programmi „Erasmus+“ meetmetes ja muudes ELi programmide meetmetes nii õpilaste kui ka õpetajate jaoks; kutsub liikmesriike üles võtma täiel määral arvesse kunstihariduse, kutsehariduse ja -õppe ning akadeemiliste kvalifikatsioonide kättesaadavust ja edendama seda osana terviklikust lähenemisest, mis hõlmab kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse ning terve ühiskonna taastumist; märgib, kui oluline on pakkuda elukestva õppe, oskuste täiendamise, ümberõppe ja koolitusvõimalusi, muu hulgas mentorlusprogrammide kaudu, ja töötada välja kogu ELi hõlmavad koolitusmaterjalid, mis käsitlevad üleminekut hariduse omandamiselt kultuuri- ja loomemajanduse töökohtadele;

13. kutsub liikmesriike üles võtma üle autoriõigusi digitaalsel ühtsel turul käsitleva direktiivi (EL) 2019/790, pöörates suurt tähelepanu kultuuri- ja loometeoste ning nende loojate kaitsele, ning eelkõige tagama autoritele ja esitajatele õiglase tasu; kutsub komisjoni üles jälgima tähelepanelikult nende peamiste põhimõtete tulemuslikku rakendamist;

14. juhib tähelepanu territoriaalsete litsentside tähtsusele enamiku kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse üksuste ärimudelis; tuletab meelde komisjoni vahearuannet põhjendamatut asukohapõhist tõkestust käsitleva määruse kohta; juhib tähelepanu vajadusele võtta enne järelmeetmete kaalumist arvesse õiguste omajate arvamust kõigis autoriõigusega kaitstud

sisu käsitlevates aruteludes; tuletab meelde, et autoriõigustelt saadav tulu ei ole mitte ainult kunstnike ja loovisikute, vaid ka paljude kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse väikeste osalejate õiglase tasustamise tähtsaim osa; tuletab meelde, et järsud muudatused selles valdkonnas võivad tuua paljudele neist kaasa dramaatilisi tagajärgi;

15. peab kahetsusväärseks asjaolu, et direktiivide (EL) 2019/790 ja (EL) 2019/789 ([12]) ülevõtmine siseriiklikku õigusesse on mõnevõrra edasi lükkunud ning vaid vähesed liikmesriigid on kasutanud artiklis 18 sätestatud võimalust rakendada asjakohaseid tasustamismehhanisme; nõuab tungivalt, et liikmesriigid võtaksid direktiivi (EL) 2019/790 artikli 18 kohaselt kasutusele tõhusad tasustamismehhanismid;

16. kutsub komisjoni üles edendama õiguste kollektiivset teostamist hiljuti vastu võetud autoriõigust käsitlevate direktiivide rakendamisel ja oma tulevastes algatustes, et tagada loovisikutele õiglane tasu ning üldsuse laialdane juurdepääs kultuuri- ja loometeostele;

17. nõuab tungivalt, et komisjon rakendaks tulemuslikult soolise võrdõiguslikkuse, kaasamise ja integratsioonialgatusi kultuuri- ja audiovisuaalvaldkonnas programmi „Loov Euroopa“ kaudu ning jälgiks nende tulemusi;

18. kutsub komisjoni üles hindama muusika voogedastusplatvormide mõju Euroopas, et tagada nende soovitusalgoritmide läbipaistvus, kuna nendest sõltub suures osas, millist sisu nende tarbijad kuulavad ja teenuste esitusloenditel ja kasutajaliidestel näevad, ning kaaluma positiivsete kohustuste kehtestamist, et edendada kultuurilist mitmekesisust ja Euroopa teoste leitavust nende teenustes;

19. mõistab kindlalt hukka stereotüübid, seksismi ja seksuaalse ahistamise kultuuri- ja loomesektoris ja -majanduses;

20. väljendab heameelt mõnede liikmesriikide algatuste üle toetada riiklike kultuuriasutuste kõrgemate ametikohtade valikumenetlustes soolist võrdõiguslikkust;

21. tunnistab kultuuri ja kunsti olulist rolli kultuurilise mitmekesisuse ja kaasava ühiskonna edendamisel ning võitluses diskrimineerimise kõigi vormide vastu;

22. rõhutab, et praegune pandeemia on toonud välja digitaalvaldkonna tähtsuse ning suurendanud kunstnike ja kasutajate sõltuvust domineerivatest digiplatvormidest; rõhutab sellega seoses vajadust suurema läbipaistvuse järele; tuletab meelde, et mõnede kunstnike ja loovisikute jaoks, kes sõltusid peamiselt avalikest üritustest, kujutab see majandusliku paradigma muutus endast probleemi seoses tulude stabiilsusega; on mures asjaolu pärast, et selles uues ärimudelis ei suuda paljud kunstnikud ja loovisikud teenida sama suurt tulu kui varem, kuna domineerivate või suurte voogedastusplatvormide poolne väljaostuklauslite kehtestamine jätab autorid ilma autoritasudest ning takistab loovisikute piisavat ja proportsionaalset tasustamist; palub seetõttu komisjonil olukorda hinnata ja võtta meetmeid, et tagada tulude nõuetekohane ja õiglane jaotamine kõigile loovisikutele, kunstnikele ja õiguste omajatele;

23. peab kiiduväärseks komisjoni esialgset mõjuhinnangut ja füüsilisest isikust ettevõtjate kollektiivläbirääkimisi käsitlevat hiljutist avalikku konsultatsiooni, milles uuritakse võimalust kõrvaldada füüsilisest isikust ettevõtjate ja vabakutseliste kollektiivläbirääkimisi piiravad konkurentsiõigusest tulenevad takistused; nõuab sellega seoses tungivalt, et komisjon kasutaks võimalikult laia lähenemist, et tagada kõigi füüsilisest isikust ettevõtjate, sealhulgas kunstnike ja kultuuritöötajate juurdepääs kollektiivläbirääkimistele; kutsub komisjoni üles täiendavalt hindama kehtivaid riigiabi käsitlevaid õigusnorme ja nende kohaldamist kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse suhtes ning võimalikke kohandamisvajadusi; kutsub liikmesriike üles tunnustama kõigi kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse töötajate ühinemisvabadust ning edendama kollektiivläbirääkimisi;

24. juhib tähelepanu sellele, et ebatüüpilised töösuhted (osalise tööajaga ja tähtajalised töölepingud, ajutine töö ja majanduslikult sõltuva füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemine) on meedia- ja kultuurisektoris tavalised, mis toob kunstnikele ja kultuuritöötajatele sageli kaasa ebakindlad töötingimused; rõhutab, et kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse töötingimusi tuleb kiiresti parandada; julgustab liikmesriike kasutama ülespoole suunatud lähenemist, et kehtestada kunstnike ja kultuuritöötajate töötingimuste, õiglase tasustamise ja sotsiaalkindlustuse miinimumnõuded, tunnistades samal ajal kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse eripärasid, nagu hooajatöö ja loomingulisuse rahas mittemõõdetav kvaliteet;

([12]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/789, millega kehtestatakse ringhäälinguorganisatsioonide teatavate veebiülekannete ning televisiooni- ja raadiosaadete taasedastamise suhtes kohaldatavate autoriõiguste ja nendega kaasnevate õiguste teostamise reeglid ja muudetakse direktiivi 93/83/EMÜ (ELT L 130, 17.5.2019, lk 82).

Kolmapäev, 20. oktoober 2021

25. kutsub komisjoni üles esitama ettepaneku Euroopa kunstniku staatuse kohta, milles kehtestatakse kõigi ELi riikide jaoks ühiste töötingimuste ja miinimumstandardite ühtne raamistik, austades samal ajal täielikult liikmesriikide ja ELi vastutust seoses tööturu ja kultuuripoliitikaga, võttes selleks vastu või kohaldades mitmeid sidusaid ja kõikehõlmavaid suuniseid, muu hulgas lepingute, kollektiivse esindamise ja juhtimise vahendite, sotsiaalkindlustuse, haigus- ja töötuskindlustuse, pensioniskeemide, otseste ja kaudsete maksude, mittetariifsete tõkete ja teabe asümmeetria kohta; peab sellega seoses tervitatavaks, et esimese sammuna hakkavad liikmesriigid avatud koordinatsiooni meetodi alusel kunstnike staatuse üle aru pidama; nõuab avatud koordinatsiooni meetodi raames töörühma loomist, et hõlbustada parimate tavade vahetamist liikmesriikide vahel ning jälgida edusamme kunstnike töötingimuste parandamisel;

26. palub komisjonil kaardistada liikmesriikides kehtivad kunstnike ja kultuuritöötajate määratlused, et töötada välja ühine arusaam, mis kajastuks ELi poliitikakujundamises ja kultuuristatistikas; märgib, et sellises määratluses tuleks arvesse võtta kultuuritöö protsessipõhist olemust ja tunnistada loomeprotsessi eri etappide tööjõumahukust; on seisukohal, et see määratlus tuleks viia kooskõlla ka UNESCO 1980. aasta soovitusega kunstniku staatuse kohta;

27. nõuab kultuuri- ja loomeoskuste, kvalifikatsioonide ja diplomite suuremat piiriülest ülekantavust ja tunnustamist, et hõlbustada kultuuri- ja loomesektoris ja -majanduses tegutsevate isikute liikuvust;

28. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles toetama kutseõppeprogramme ja algatusi kõigi autorite, esitajate ja loovisikute karjääri arendamiseks ning eelkõige toetama neid digitaalsete, ettevõtlusalaste ja muude oskuste omandamisel, et saada kasu digitaalsetest võimalustest oma töö edendamiseks ja teiste kunstnikega koostöö tegemiseks;

29. nõuab tungivalt, et kõik liikmesriigid täidaksid oma kohustust kaitsta ja edendada kunstivabadust, et kaitsta põhiõigust väljendusvabadusele ning tagada, et ELi kodanikud saaksid kunstiloomingut vabalt nautida ja kultuurielus osaleda, ning nõuab tungivalt, et komisjon karistaks neid liikmesriike, kes oma kohustusi ei täida; kutsub komisjoni üles seda teemat täiendavalt uurima ja koostama tegevuskava kunstilise väljendusvabaduse paremaks kaitsmiseks Euroopas; kutsub liikmesriike üles looma ühiselt struktureeritud dialoogi kunstnike, õigusekspertide ja asjaomaste sidusrühmade vahel, et määrata kindlaks kunstilise eneseväljenduse vabaduse ühised standardid ning töötada välja ja rakendada asjakohaseid suuniseid;

30. väljendab heameelt nõukogu hiljutiste järelduste üle kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse taastumise, vastupanuvõime ja kestlikkuse kohta, pidades eelkõige silmas üleskutset tagada kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse spetsialistidele õiglane ja kestlik tööturg ja sotsiaalkaitse ning vajadust tagada kunstnike sissetulek; kutsub liikmesriike üles töötama nende järelduste kiire rakendamise nimel;

31. kutsub liikmesriike üles tagama kunstnikele ja kultuuritöötajatele täieliku juurdepääsu sotsiaalkaitsele, olenemata nende tööalasest staatusest, sealhulgas juurdepääsu töötushüvitisele, tervishoiule ja pensionidele; nõuab tungivalt, et liikmesriigid ja komisjon võtaksid erimeetmeid loomevaldkonna eri kategooriate jaoks, et võidelda ebastabiilse sissetuleku, tasustamata töö ja tööalase ebakindluse vastu ning tagada miinimumsissetulek;

32. kutsub liikmesriike üles võtma kõigi asjakohaste poliitikameetmete, rahastamisprogrammide ja meetmete väljatöötamisel nõuetekohaselt arvesse tõrjutud rühmadesse kuuluvate kunstnike ainulaadset olukorda ning kõrvaldama kõik takistused soolise võrdõiguslikkuse saavutamisel sektoris, eelkõige võttes meetmeid, mis võimaldavad kõigi kultuuritöötajate ja kunstnike võrdset juurdepääsu, osalemist ja esindatust;

33. kutsub liikmesriike üles suurendama oma toetust kultuuri- ja loomesektorile ja -majandusele, tugevdades avaliku sektori investeeringuid ning ergutades erainvesteeringuid kultuuri- ja loomesektorisse ja -majandusse ning avaliku ja erasektori partnerlusi; kutsub liikmesriike üles tagama kunstnikele ja kõigile loovisikutele lihtsama juurdepääsu rahastamisele;

34. kutsub liikmesriike üles mitmekesistama kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse toetusallikaid ning tagama, et ei tehtaks rahalisi kärpeid ega vähendataks olemasolevaid vahendeid, kuna sektoril on endiselt raskusi viimaste kärbete tagajärgedega;

35. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles lihtsustama avaliku sektori toetuste ja laenude saamise võimalusi ning vähendama selleks kõigis taotlus- ja aruandlusprotsessi etappides halduskoormust ja tagama läbipaistvuse; rõhutab vajadust edendada koostoimet kõigi asjaomaste ELi rahastamiskavade vahel, milles on ette nähtud spetsiaalsed summad kultuuri- ja loomesektorile, nagu programmid „Euroopa horisont“, „Loov Euroopa“, „InvestEU“, „Digitaalne Euroopa“, ühtekuuluvuspoliitika fondid ning taastus- ja vastupidavusrahastu, mida tuleb kasutada, et kunstnikke ja kultuuritöötajaid paremini toetada ning pakkuda uusi, kättesaadavaid ja võimaluse korral korrapäraseid rahastamisvooge;

36. rõhutab, kui oluline on suunata piisav osa majanduse taastamise meetmetest kultuuri- ja loomesektorisse ja -majandusse; kordab, et kutsub komisjoni ja liikmesriike üles lisama kultuuri riiklikesse taaste- ja vastupidavuskavadesse ning eraldama vähemalt 2 % taaste- ja vastupidavusrahastu rahastamispaketist kultuurile spetsiaalsete kaasavate meetmetega, mis on kõigile kättesaadavad, jätmata kedagi kõrvale; on mures selle pärast, et mõne liikmesriigi esitatud kavade puhul tundub, et nendele sektoritele on ette nähtud väiksem protsent või neile ei ole üldse rahastamist ette nähtud; palub komisjonil avaldada andmed kavades eraldatud vahendite summade ja eesmärkide kohta, et tagada läbipaistvus ja hõlbustada demokraatlikku järelevalvet;

37. kordab, kui oluline on toetada kõiki kultuurisektoreid, sealhulgas kultuurivahendusega seotud elukutseid, millel on oluline roll kunstiteose või kultuuripärandi vahendajana üldsusele, tagades seeläbi laia publiku juurdepääsu kultuurile ja kultuuri levitamise;

38. rõhutab, et kultuuri- ja loomesektor ja -majandus oli esimeste hulgas, mida pandeemia kõige rängemalt tabas ja mis taastub viimasena, kuna kultuurisündmuste ja -paikade täituvusele seatud piirangute tõttu on kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse taastumine eeldatavalt veelgi aeglasem; rõhutab, et kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse taastumine peab käima käsikäes üleminekuga sektori kestlikkusele; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama lühiajaliselt kogu kultuuriökosüsteemi taastumist ning pikas perspektiivis tugevdama kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse vastupanuvõimet, konkurentsivõimet ja innovatsiooni ning tugevdama neid sektoreid, pakkudes õiglast ja struktureeritud toetust kõigile, eelkõige kõige kaitsetumatele osalejatele, ning edendama kunstnike, autorite, esitajate, kultuuritöötajate ja kultuurivahendajate tööhõivevõimalusi, toetades koostööd eri valdkondade vahel, ning tagama kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse sotsiaal-majandusliku olukorra tervikliku jälgimise töötingimuste Euroopa raamistiku abil, et need sektorid tuleksid edaspidiste suurte kriisidega võimalikult hästi toime ja et toetada nende digiüleminekut ja rohelisele majandusele üleminekut;

39. rõhutab, et kõik meetmed, millega edendatakse kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse taastumist, ei peaks olema suunatud üksnes majanduse taastamisele, vaid neid tuleks kasutada ka kunstnike ja kultuuritöötajate töötingimuste parandamiseks ja töötajate täiendus- ja ümberõppeks, et võimaldada neil tegutseda digitaalajastul ja -maailmas, ning investeeringuteks kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse roheinnovatsiooni jõusse, kuna nad edendavad kestlikkust ja võtavad varakult kasutusele ja võimaldavad murrangulisi tehnoloogiaid, mis on vajalikud kliimamuutustega võitlemiseks; rõhutab digitaliseerimisest kultuuri- ja loomesektorile ja -majandusele tulenevaid probleeme ning seetõttu ärimudelite pideva ümbermõtestamise ja ümberkujundamise vajadust, et töötada välja turupõhised lahendused, mis põhinevad suurandmetel, pilvandmetöötlusel, info- ja kommunikatsioonitehnoloogial, tehisintellektil ja internetiplatvormide tugeval rollil; rõhutab, et vaatajaskonna andmed ja sisusoovitussüsteemid peavad olema läbipaistvad ja Euroopa kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse õiguste omajatele kättesaadavad; rõhutab seetõttu, kui oluline on tagada kultuuri- ja loomesisu ning Euroopa kultuuripärandi digiteerimise, säilitamise ja internetis kättesaadavuse rahastamine;

40. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles koguma ja jagama usaldusväärseid andmeid kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse abistamise parimate tavade ja meetodite kohta; nõuab lisaks parimate tavade vahetamist tõhusaimate meetodite kohta, kuidas jaotada taastumisvahendeid lühikeses ja keskpikas perspektiivis, et vahendid jõuaksid võimalikult paljude kultuuri- ja loomesektoris ja -majanduses osalejateni, nii et ükski kunstnik ega kultuuritöötaja ei jääks kõrvale;

41. rõhutab autorite ja esitajate tasustamise tähtsust internetis ja mujal, eelkõige kollektiivläbirääkimiste edendamise kaudu;

42. kutsub komisjoni üles pidevalt jälgima kultuuri- ja loomesektorit ja -majandust, viies läbi korrapäraseid uuringuid kunstnike olukorra kohta, et saada täpseid, usaldusväärseid, ajakohastatud ja sektoripõhiseid andmeid Euroopa tasandil, et kavandada usaldusväärset poliitikakujundamist ning parandada kultuuri- ja loomesektori ja -majanduse kaardistamist ja olla tulevaste kriiside korral paremini ette valmistatud;

43. väljendab heameelt asjaolu üle, et kriisi ajal on paljud töötajate ja organisatsioonide kultuuriökosüsteemid kohanenud uute digitaalsete turustusviisidega ja võtnud kasutusele uuenduslikud võimalused oma publikuni jõudmiseks; juhib siiski tähelepanu sellele, et digitaalne kaasamine ei tohiks asendada isiklikku kultuurikogemust;

44. julgustab edendama selliste uute tehnoloogiate kasutamist nagu tehisintellekt, et kunstnikud leiaksid uusi viise oma töö loomiseks ja levitamiseks ning saaksid rohkem kasu digitaalkeskkonna pakutavatest võimalustest;

45. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.